

Sygn. akt I C 547/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekr. sąd. Milena Bartłomiejczyk

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2016 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKI KOMANDYTOWEJ w Ł.

przeciwko (...) Publicznemu (...) w W.

o zapłatę:

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwoty:

a. 16.330,03 złotych (szesnaście tysięcy trzysta trzydzieści 3/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;

b. 4.451 złotych (cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt jeden) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 złotych (trzy tysiące sześćset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

1. kwotę zasądzoną w punkcie 1a. rozkłada na cztery raty: pierwsza w kwocie 4.330,03 (cztery tysiące trzysta trzydzieści 3/100), a pozostałe w kwotach po 4.000 złotych (cztery tysiące), płatne miesięcznie do końca miesiąca kalendarzowego począwszy od grudnia 2016 roku, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi ich płatności.

Sygn. akt I C 547/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 czerwca 2016 r. powód (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Ł., reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanego (...) Publicznego (...) w W. na rzecz powoda kwoty 16.330,03 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania wg norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego stanowiącego 75% stawki minimalnej tj. 3.600 zł oraz kwotę 17 zł tytułem uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W razie wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty powód wniósł o wydanie wyroku uwzględniającego powództwo.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód sprzedał pozwanemu środki medyczne w oparciu o faktury VAT za łączną kwotę 15.918,12 zł. Powód naliczył i skapitalizował odsetki na dzień 23 czerwca 2016 r. na kwotę 411,91 zł. Pomimo wezwania do dobrowolnego uiszczenia należności wynikających z faktur, pozwany nie zadośćuczynił temu obowiązкови.

/pozew z dn. 24.06.2016 r. k. 3 – 4/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 lipca 2016 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydziale Cywilnym nakazał pozwanemu (...) Publicznemu (...) w W., aby zapłacił stronie powodowej kwotę 16.330,03 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.822 zł tytułem zawrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazy albo wniósł w tym terminie sprzeciw.

/nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dn. 29.07.2016 r. k. 29/

We wniesionym w dniu 22 sierpnia 2016 r. sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany zaskarżył w całości nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 lipca 2016 r. wnosząc o zmianę sposobu wykonywania zobowiązania objętego roszczeniem w następujący sposób: kwota uiszczona być miała w 4 ratach płatnych na koniec miesiąca począwszy od listopada 2016 r., zaś w przypadku uwzględnienia powództwa w całości powód wniósł o odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany potwierdził fakt zakupu towarów od powoda. Wskazał jednak, iż sytuacja finansowa systemu ochrony zdrowia jest trudna, zaś Szpital utracił znaczną część dochodów z Narodowego Funduszu Zdrowia i nie reguluje na bieżąco należności za faktury VAT. Pozwany zwrócił się również o umorzenie choć części należności odsetkowych.

/sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dn. 22.08.2016 r. k. 31 – 34/

Na rozprawie w dniu 30 listopada 2016 r. pełnomocnik powoda wniósł o nierozkładanie na raty zasądzonej należności oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych w kwocie 5.634 zł oraz o nieuwzględnienie wniosku pozwanego o rozłożenie świadczenia na raty.

/elektroniczny protokół rozprawy z dn. 30.11.2016 r. k. 70/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 grudnia 2015 r. powód (...) sp. z o.o. sp. k. w Ł. sprzedał pozwanemu (...) Publicznemu (...) w W. towary medyczne za łączną kwotę 5.049 zł brutto. Na potwierdzenie transakcji powód wystawił fakturę VAT nr (...) z terminem płatności odroczonym do dnia 1 lutego 2016 r. Faktura została doręczona pozwanemu dnia 4 grudnia 2015 r.

/ bezsporne, faktura VAT nr (...) k. 13 , potwierdzenie doręczenia k. 14 /

Odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia wynikającego z faktury VAT nr (...) wyniosły do dnia 23 czerwca 2016 r. 138,47 zł.

/bezsporne/

W dniu 29 grudnia 2015 r. powód (...) sp. z o.o. sp. k. w Ł. sprzedał pozwanemu (...) Publicznemu (...) w W. towary medyczne za łączną kwotę 339,12 zł brutto. Na potwierdzenie transakcji powód wystawił fakturę VAT nr (...) z terminem płatności odroczonym do dnia 28 stycznia 2016 r. Faktura została doręczona pozwanemu dnia 30 grudnia 2015 r.

/bezsporne, faktura VAT nr (...) k. 16, potwierdzenie doręczenia k. 17 /

Odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia wynikającego z faktury VAT nr (...) wyniosły do dnia 23 czerwca 2016 r. 9,56 zł.

/bezsporne/

W dniu 14 stycznia 2016 r. powód (...) sp. z o.o. sp. k. w Ł. sprzedał pozwanemu (...) Publicznemu (...) w W. towary medyczne za łączną kwotę 10.098 zł brutto. Na potwierdzenie transakcji powód wystawił fakturę VAT nr (...)

z terminem płatności odroczonym do dnia 13 lutego 2016 r. Faktura została doręczona pozwanemu dnia 18 stycznia 2016 r.

/bezsporne, faktura VAT nr (...) k. 19, potwierdzenie doręczenia k. 20 /

Odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia wynikającego z faktury VAT nr (...) wyniosły do dnia 23 czerwca 2016 r. 253,69 zł.

/bezsporne/

W dniu 22 stycznia 2016 r. powód (...) sp. z o.o. sp. k. w Ł. sprzedał pozwanemu (...) Publicznemu (...) w W. towary medyczne za łączną kwotę 432 zł brutto. Na potwierdzenie transakcji powód wystawił fakturę VAT nr (...) z terminem płatności odroczonym do dnia 21 lutego 2016 r. Faktura została doręczona pozwanemu dnia 25 stycznia 2016 r.

/bezsporne, faktura VAT nr (...) k. 22, potwierdzenie doręczenia k. 23 /

Odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia wynikającego z faktury VAT nr (...) wyniosły do dnia 23 czerwca 2016 r. 10,19 zł.

/bezsporne/

Pismem z dnia 13 maja 2016 r. powód (...) sp. z o.o. sp. k. w Ł. działając przez pełnomocnika będącego adwokatem, wezwał pozwanego do zapłaty należności wynikających z faktur nr (...) w łącznej kwocie 15.918,12 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu dnia 18 maja 2016 r.

/ bezsporne, wezwanie do zapłaty nr 16/165 z dn. 13.05.2016 r. k. 11 , potwierdzenie odbioru k. 12 /

Pozwany jest placówką kliniczną podlegającą (...) Uniwersytetowi Medycznemu, w której hospitalizowane są dzieci cierpiące na różnego rodzaju schorzenia typu nowotworowe, kardiologiczne, psychiczne, nefrologiczne, endokrynologiczne, gastroenterologiczne, alergię, cukrzyce i inne. Koszt terapii dzieci jest bardzo wysoki.

/bezsporne, sprawozdanie z działalności pozwanego k. 41 v. – 44/

Pozwany znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej.

/bezsporne, sprawozdanie finansowe pozwanego za 2015 r. k. 35 – 41/

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszym postępowaniu powód dochodzi zasądzenia na jego rzecz należności wynikających z nieuregulowanych przez pozwanego (...) Publiczny (...) w W. faktur VAT za zakupione środki medyczne. Pozwany wniósł o rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty i nieobciążanie go kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 535 § 1 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Świadczeniem sprzedawcy jest zatem przeniesienie na kupującego własności rzeczy i jej wydanie, zaś kupującego – zapłata ceny. Wynikająca zaś z treści art. 353¹ k.c. zasada swobody umów przewiduje, iż strony kontraktu uprawnione są do ułożenia stosunku prawnego według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. W przypadku roszczenia wynikającego z kontraktu, każdorazowo pierwszeństwo mają więc postanowienia umowne.

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż roszczenie strony powodowej wynikało z zawartych z pozwanym umów sprzedaży środków medycznych. Strona pozwana w odpowiedzi na sprzeciw przyznała fakt zawarcia takich umów, nie zaprzeczając jednocześnie wysokości żądania strony powodowej.

Jednocześnie pozwany nie kwestionował ani faktu dostarczenia mu przez powoda wyrobów medycznych, ani też ich ilości i jakości. Okoliczności niniejszego postępowania były zatem bezsporne między stronami i na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd doszedł do przekonania, iż roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie co do zasady.

Uznając zasadność roszczenia Sąd uwzględnił jednakże wniosek strony pozwanej o rozłożenie go na raty. Możliwość taką przewiduje art. 320 k.p.c. wskazując, iż w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. W doktrynie wskazuje się, iż ze względu na znaczne dolegliwości, jakie przepis komentowany rodzi dla wierzyciela, powinien być stosowany w szczególnie uzasadnionych wypadkach, gdy usprawiedliwia to sytuacja osobista i majątkowa dłużnika (tak Komentarz do art. 320 KPC [w:] Manowska Małgorzata (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Art. 1-505(38), wyd. III, WK 2015). Podstawą zastosowania przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki, przy rozważeniu jednak interesu zarówno dłużnika, jak i wierzyciela, a zatem uwzględnieniu wszelkich okoliczności sprawy (por. wyrok z dnia 16.04.2014 r., V ACa 120/14, LEX nr 1506682).

W przekonaniu Sądu po stronie pozwanej zachodzi szczególny przypadek uzasadniający rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. O istnieniu przedmiotowego szczególnego przypadku uzasadniającego rozłożenie świadczenia na raty przesądza charakter działalności prowadzonej przez pozwanego. Pozwany jest placówką kliniczną podlegającą (...) Uniwersytetowi Medycznemu, w której hospitalizowane są dzieci cierpiące na różnego rodzaju schorzenia typu nowotworowe, kardiologiczne, psychiczne, nefrologiczne, endokrynologiczne, gastroenterologiczne, alergię, cukrzyce i inne. Działalność lecznicza o wysokim stopniu wyspecjalizowania świadczeń udzielanych przez pozwanego szerokiemu kręgowi społeczeństwa, w tym w szczególności jego członkom jak dzieciom – wymaga zapewnienia mu możliwie niezakłóconej płynności finansowej. W ocenie Sądu rozłożenie zasądzonego świadczenia na 4 raty płatne pod koniec miesiąca umożliwi pozwanemu zachowanie sposobności dalszego realizowania świadczeń medycznych bez nadmiernego obciążenia strony powodowej.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik procesu w związku z przegraniem przez pozwanego postępowania w całości. Do poniesionych przez strony kosztów postępowania zaliczają się opłata sądowa od pozwu w kwocie 817 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego udzielonego powodowi przez adwokata w kwocie 3.600 zł. Wysokość tych ostatnich Sąd ustalił w oparciu o § 2 pkt 5) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 z dnia 2015.11.05 ze zm.).

Odnosząc się do wniosku strony pozwanej o odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. wskazać należy, iż nie zasługiwał on na uwzględnienie. Komentowany przepis przewiduje, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W orzecznictwie wskazuje się, iż hipoteza powołująca się na pojęcie "wypadków szczególnie uzasadnionych", pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu (postanowienie SN z dn. 24.10.2013 r. V CZ 61/13, LEX nr 1389013). Wskazać należy, iż poza przypadkami wyjątkowego, skrajnego ubóstwa strony przegranej zagrażającego jego podstawowej egzystencji, nie jest zalecane pozbawienie wygrywającego proce przeciwnika należnych mu kosztów procesu.

W niniejszym postępowaniu przegrywającym postępowanie – niezależnie od wykazanej bardzo ciężkiej sytuacji finansowej – nie jest osobą fizyczną, a jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną. Jednostka ta prowadzi stałą działalność gospodarczą w zakresie udzielania świadczeń medycznych, a w związku z tym regularnie zawiera umowy o dostarczenie środków medycznych i wyposażenia szpitala, co prowadzi do konkluzji, iż posiada wiedzę co do konieczności regulowania zobowiązań i skutkach nienależytego się z nich wywiązania. Pozwany nie posiadający środków na pokrycie należności w każdym razie liczył się zatem z możliwością przymusowego dochodzenia swych roszczeń przez powoda. Możliwość egzekwowania należności na drodze sądowej niesie jednak dla wierzyciela znaczące

koszty w postaci opłaty sądowej od pozwu oraz kosztów zastępstwa procesowego. Odstąpienie od obciążenia strony przegrywającej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu wygrywającemu prowadzi do nieuzasadnionego pozbawienia wygrywającego tychże kosztów a w konsekwencji narażenie go na finansową stratę automatycznie pomniejszającą jego należność. Jakkolwiek Sąd dostrzega wagę i społeczną użyteczność działalności prowadzonej przez stronę pozwaną jako szpital, to jednak okoliczność ta w ocenie Sądu nie przesądza o stawianiu kontrahenta w oczywiście gorszej sytuacji procesowej. W sytuacji, gdy stroną przegrywającą jest profesjonalista w obrocie – a takim szpital jest niewątpliwie – przerzucenie konsekwencji jego złej sytuacji finansowej na wygrywającego jest w każdym razie nieuzasadnione i prowadzi w istocie do nadmiernego pokrzywdzenia wierzyciela.

W związku z powyższym, nie znajdując podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. w niniejszej sprawie, Sąd orzekł jak w pkt 1. b. sentencji wyroku.